

## ПРОФЕСІЯ БУХГАЛТЕРА: РОЛЬ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Мирослава Зінченко,**

канд. екон. наук., доцент кафедри економічної теорії, обліку та оподаткування

*Київський національний університет будівництва і архітектури, м. Київ*

Термін «бухгалтер» з'явився у XV столітті і запозичений з німецької мови. Справді, усі фінансові операції фіксували у великих товстих бухгалтерських книгах («grossbuch»), звідки, власне, і походить термін «бухгалтер» («buchhalter», «buch» – бухгалтерська книга, «halter» – зберігач), тобто особа, відповідальна за запис і збереження цього документа [1].

Успіх бізнесу завжди залежить від згуртованості команди управлінців, а робота в команді – від взаєморозуміння, можливості спілкуватися на одній мові бізнесу, якою є мова бухгалтерського обліку, тому що, практично кожен сферу діяльності можна охарактеризувати з облікової точки зору, кожен з них можна обговорювати на спільній мові.

Сучасне бізнес-співтовариство висуває нові вимоги до компетенції бухгалтера – в майбутньому бухгалтер не зможе сліпо слідувати інструкціям, багато чого буде залежати: від його фахових суджень, спроможності проводити аналіз, оцінку і планування, знань економіки, права, математики, статистики, етики, управління.

Бухгалтери сьогодні розуміють, що точність даних, які вони представляють зацікавленим особам, не витримує перевірки на тест істинності не вирішені питання, на які немає науково-обґрунтованих відповідей. Україна сьогодні не має зведених облікових даних, більшість облікових показників складають «комерційну таємницю» за допомогою сучасного обліку привласнюються результати чужої праці [2].

Бухгалтерія є однією з найстаріших та найважливіших професій, яка забезпечує точність фінансових даних та аналіз економічної діяльності підприємств. Бухгалтери здійснюють управління фінансовими потоками, звітність та підтримку фінансової стабільності компаній. В епоху цифрових технологій бухгалтерія адаптується до нових вимог і використовує програмні засоби для автоматизації та аналізу фінансових даних. Бухгалтерам важливо вести облік усіх фінансових операцій: доходів, витрат, податків, заробітної плати тощо. Вони готують фінансові звіти (баланси, звіти про прибутки та збитки), планують бюджети, прогнозують майбутні витрати та доходи, а також проводять внутрішні аудити. Крім того, бухгалтери надають консультації з податкових та фінансових питань.

Робочий день бухгалтера включає як рутинні обов'язки, так і вирішення складних завдань, що вимагають аналітичних навичок. Бухгалтери працюють з

великими обсягами даних, використовують фінансові системи та програми, взаємодіють з іншими відділами компанії для прийняття стратегічних рішень.

В Україні існує кілька категорій бухгалтерів: I та II категорії, а також провідні та головні бухгалтери, які відповідають за різні рівні управлінської та фінансової діяльності. Провідний бухгалтер спеціалізується на конкретних аспектах бухгалтерського обліку, а головний бухгалтер керує всім бухгалтерським відділом і відповідає за точність фінансової інформації.

Професія бухгалтера цікава завдяки можливості розвивати логічне мислення, навички планування, і постійного навчання. Бухгалтери мають високий попит на ринку праці, стабільні можливості для кар'єрного росту, а також можуть працювати на себе, надаючи послуги іншим компаніям.

Для успішної кар'єри важливо здобути відповідну освіту та сертифікацію, такі як:

- Association of Chartered Certified Accountants (Асоціація сертифікованих бухгалтерів): міжнародна організація, яка надає професійну сертифікацію для бухгалтерів та фінансових спеціалістів. Сертифікати АССА є визнаними у багатьох країнах світу;

- Certified Public Accountant (Сертифікований публічний бухгалтер): професійна сертифікація, що надається бухгалтерам у США та інших країнах. Вона вимагає здобуття кваліфікації через проходження спеціальних іспитів та відповідного досвіду роботи;

- Chartered Institute of Management Accountants (Королівський інститут управлінських бухгалтерів): професійна організація, яка сертифікує бухгалтерів, що спеціалізуються на управлінському обліку. СІМА забезпечує визнану міжнародну кваліфікацію для тих, хто працює в фінансах та управлінському обліку.

Постійне навчання та розвиток є необхідними для підтримки кваліфікації в умовах швидких змін у законодавстві та фінансових технологіях. Менторство та планування кар'єри дозволяють успішно просуватися по службі.

Українські бухгалтери мають знати місцеві законодавчі та податкові вимоги, а також міжнародні стандарти фінансової звітності для роботи з міжнародними компаніями. Вони повинні мати розвинуті аналітичні та організаційні навички, а також володіти сучасними технологіями для роботи з фінансовими даними [3].

Розвиток цифрових технологій активно змінює багато секторів економіки, зокрема і бухгалтерський облік. Проте, незважаючи на це, роль бухгалтера як аналітика та координатора залишається важливою у різних ситуаціях. У розвинутих країнах все частіше передають функції обліку спеціалізованим бухгалтерським компаніям, і Україні варто враховувати цей світовий досвід, розвиваючи власний сегмент обліково-аналітичного аутсорсингу. Важливим елементом цього процесу є оновлення освітніх програм з урахуванням сучасних реалій, навчання студентів використанню новітніх інформаційних технологій у професійній діяльності, а також розвитку soft skills через вивчення менеджменту, трудового права, лідерства та бізнес-інформатики.

У майбутньому професія бухгалтера буде зазнавати змін через автоматизацію рутинних завдань, що дозволить бухгалтерам зосередитися на більш стратегічних і аналітичних функціях. Зростатиме попит на бухгалтерів, які вміють працювати з новими технологіями та приймати важливі бізнес-рішення. Бухгалтерія продовжить розвиватися, і для тих, хто хоче кар'єрно зростати, важливо адаптуватися до технологічних інновацій і вдосконалювати свої навички.

Професія бухгалтера є важливою складовою фінансової стабільності будь-якої організації. Вона вимагає глибоких знань, аналітичних здібностей і постійного самовдосконалення. Бухгалтери мають широкий спектр можливостей для кар'єрного зростання та розвитку, а також важливу роль у прийнятті стратегічних рішень в умовах глобалізації та автоматизації. Професія бухгалтера залишається затребуваною навіть у часи технологічних змін, і її перспектива виглядає дуже обнадійливою.

Зміни породжують нові зміни, і, хоча професія бухгалтера визнана професією всіх часів і народів, необхідно враховувати перспективи її розвитку. Але якими б не були зміни в професії бухгалтера - вони зайвий раз переконують доцільності вибору даної професії - адже при всіх прийдешніх змінах бухгалтери залишаться, безумовно, потрібними, бажаними, високооплачуваними фахівцями!

#### **Список використаних джерел:**

1. Бухгалтерія: історія розвитку. Юридична компанія «Факторія-Груп». <https://faktoria-group.com.ua/uk/>
2. Дмитрук Б. П., Гріднєва Д. В., Светлова Н. М. Перспективи розвитку бухгалтерської професії в Україні. *Економіка та суспільство*. Облік і оподаткування. 2021. Вип. № 33. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/917/879>
3. Університет економіки і підприємництва м. Хмельницький. Що з себе представляє професія бухгалтера? <https://www.uniepr.km.ua/shho-z-sebe-predstavlyaye-profesiya-buhgaltera>